

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема **„Възможности за подобряване на процеса на управление на човешките ресурси в здравеопазването чрез прилагане на лидерски подход“** с автор **Екатерина Василева Жечева**

за получаване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност "Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културна сфера)"

Член на научно жури съгласно Заповед № 379/11.02.2026 г. на Зам.

Ректора по НИД на ЮЗУ Благоевград –

проф. д.ик.н. Юлия Маркова Дойчинова – УНСС София

I. Кратко представяне на докторанта

Екатерина Василева Жечева е докторант на самостоятелна форма на обучение към катедра „Финанси и отчетност“ на Стопански факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ гр. Благоевград. Тя е защитила бакалавърска степен по Администрация и магистърска по Организационно лидерство в Държавния университет Колорадо – САЩ. Жечева притежава сертификати за съответствие в здравеопазването, за завършен професионален курс по опазване на поверителността в здравеопазването и за сертифицирана специалност по хуманитарни науки.

Трудовият ѝ стаж в продължение на повече от 15 години включва поредица длъжности на мениджърски позиции в различни институции в областта на здравеопазването в Денвър, Колорадо и Остин, Тексас.

II. Обща характеристика на дисертацията

Представеният дисертационния труд е с общ обем 237 страници, в т.ч. 204 основен текст. В структурно отношение дисертацията се състои от увод, четири глави, заключение, списък на литературата и приложения.

В увода на дисертацията са представени актуалността и значимостта на избраната тема с акценти на обществената значимост, на ефективността на здравеопазването и на качеството на предоставените здравни услуги. На преден план са посочени и проблемите на недостига на медицински специалисти и професионална интеграция и текучество на медицински кадри. На тази основа е изведена ролята на лидерството в управлението на човешките ресурси и връзката му със стратегическата визия на здравеопазването на нацията. В увода са включени необходимите елементи за научно изследване - изследователската теза, целта, задачите, структурата и съдържанието на дисертацията.

Първа глава е посветена на теоретичните основи на управлението на човешките ресурси, като в шестте параграфа са представени същността и характеристики на управлението на човешките ресурси; прехода от управление на персонала към управление на човешките ресурси и историческа еволюция и развитие на управлението на човешките ресурси; проблемите на стратегическо управление на човешките ресурси, както и модели, теоретични концепции и системи за управление на човешките ресурси.

Във втора глава е представен лидерският подход в управлението на човешките ресурси, декомпозиран като лидерство и власт; основни теории за лидерството и лидерски стилове. На тази основа докторантът умело извежда характерни особености на лидерството в здравеопазване.

Съдържанието на литературния преглед в първите две глави убедително доказват високото ниво на познаване на научната литература по проблемите на управлението на човешките ресурси и лидерството и възможностите на Жечева да интерпретира и оценява научни концепции и проведени изследвания. Висока положителна оценка заслужават направените обобщения на разликите между управление на персонала и управление на човешките ресурси; сравнителния анализ на теориите за лидерството, както и сравнението между транзакционен и трансформационен лидерски стил по ключови критерии.

Трета глава анализира здравеопазването в България и в Европейския съюз, като целта е да се сравнят състоянието и проблемите му в нашата страна с това на останалите европейски страни. Акцентът е поставен на ролята на лидерството в здравеопазването в ЕС, с акцент върху управлението на човешките ресурси, като лидерските подходи се разглеждат като инструмент за справяне с предизвикателства като миграцията на кадри, недостиг на персонал, психичното здраве на служителите и подобряването на качеството на услугите. Заедно с това се анализират програми и инициативи на ЕС за развитие на лидерски умения в сектора и тяхното въздействие върху удовлетвореността на пациентите и ефективността на системите. На тази основа докторантът достига до изводи за необходимостта от разработване и прилагане на координирана зелена политика в рамките на Европейския съюз и на национално равнище и за въвеждане на задължителни образователни програми за медицински специалисти и прилагане на зелени технологии в здравеопазването.

Във втория параграф са анализирани тенденциите в развитието на здравеопазването в България, с акцент върху неравномерното разпределение на кадрите, необходимостта от стратегии за привличане и задържане на кадри в отдалечени райони чрез стимули и професионално развитие, подобряване на регионалната координация и политики за равен достъп. Изведени са изводи за ръста на разходите, ролята на държавата, неравномерното разпределение на персонала, необходимостта от инвестиции и реформи за равен достъп, като се очертават предизвикателства като кадрови дефицити и организационни слабости, водещи към фокус върху лидерския подход.

В последната четвърта глава са представени резултатите от проведеното емпирично изследване на управлението на човешките ресурси в здравеопазването. В трите ѝ параграфи последователно са изложени методическата рамка на изследването и резултатите от оценката на прилагането на лидерския подход в управлението на човешките ресурси в здравеопазването.

Тези разработки са позволили в последния параграф на главата да се разработят и представят възможности за усъвършенстване на управлението на човешките ресурси в здравеопазването чрез прилагане на лидерския подход.

Оценка на научните резултати и приноси

Справката за научните приноси до голяма степен отразява постигнатото от докторанта. Сред тях откроявам следните:

- Характер на доразвиване на теоретичните знания имат систематизирането и обобщаването на основните теоретични концепции и постановки за същността и характеристиките на управлението на човешките ресурси.
- Обогатени са знанията за основните концепции и модели на лидерството и лидерските стилове и тяхното значение за успеха на организациите в сектора на здравеопазването. В тази връзка са установени характерните особености на лидерството в здравеопазването.
- Принос от методически характер има разработената методическа рамка за оценка на лидерските стилове и за използване на компетентностния подход в управлението на медицинския персонал в здравните институции и приложението ѝ за оценка на ефективността на лидерството и прилагането на компетентностните подходи при управленските практики.

- Практико-приложно значение имат резултатите от разработения анализ на състоянието и развитието на сектора на здравеопазването в България и ЕС.

- Принос с научно-приложен характер са разработените и предложени конкретни препоръки за подобряване на управлението на човешките ресурси в здравеопазването чрез прилагане на лидерски подход.

Авторефератът напълно съответства на дисертационния труд и отразява в синтезиран вид постигнатите резултати.

По темата на дисертацията докторантът е представил три самостоятелни публикации. Две статии са публикувани в списание „Пирински книжни листа“ и една в Годишника на Колежа по туризъм т.3 от 2024г.

Заклучение

Представените положителни страни и приносни моменти, съдържащи се в дисертационния труд на тема „Възможности за подобряване на процеса на управление на човешките ресурси в здравеопазването чрез прилагане на лидерски подход“ ми дават достатъчни основания ми дават основание за обобщения извод, че дисертацията:

- е завършено научно изследване на актуален и сложен проблем , което доказва възможностите и придобитите умения на автора да провежда самостоятелни научни изследвания по значими проблеми на социалната практика;
- съдържа резултати и приноси, които обогатяват научните знания и имат практико-приложно значение.

Всичко това ми дават основания да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да оценим положително дисертационния труд на Екатерина Василева Жечева и да гласуваме за присъждането ѝ на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност "Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културна сфера)"

14.03.2026

Член на научно жури:
(проф.д.ик.н. Юлия Дойчинова)

OPINION

on dissertation work on the topic "**Opportunities for improving the process of human resources management in healthcare through the application of a leadership approach**" with author **Ekaterina Vasileva Zhecheva** on obtaining the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education Social, economic and legal sciences, professional direction 3.8. Economics, scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (socio-cultural sphere)"
Member of the scientific jury according to Order No. 379/11.02.2026 of the Vice-Rector for Research and Development of the South-West University of Blagoevgrad - **Prof. D.Sc. Julia Markova Doitchinova** - UNWE Sofia

1. Brief presentation of the doctoral student

Ekaterina Vasileva Zhecheva is a doctoral student of an independent form of study at the Department of "Finance and Accounting" of the Faculty of Economics of the South-West University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad. She holds a Bachelor of Science in Administration and a Master of Science in Organizational Leadership from Colorado State University, USA. Zhecheva holds certificates in healthcare compliance, a professional course in healthcare confidentiality, and a certified specialty in humanities. Her work experience for more than 15 years includes a series of managerial positions in various healthcare institutions in Denver, Colorado, and Austin, Texas.

2. General characteristics of the dissertation

The presented dissertation has a total volume of 237 pages, including 204 main text. Structurally, the dissertation consists of an introduction, four chapters, a conclusion, a list of literature, and appendices.

The introduction of the dissertation presents the relevance and significance of the chosen topic with emphasis on the public importance, the effectiveness of healthcare, and the quality of the healthcare services provided. The problems of the shortage of medical specialists and professional integration and turnover of medical personnel are also highlighted. On this basis, the role of leadership in human resource management and its relationship with the strategic vision of the nation's healthcare are outlined. The introduction includes the necessary elements for scientific research - the research thesis, goal, objectives, structure and content of the dissertation.

The first chapter is dedicated to the theoretical foundations of human resource management, and the six paragraphs present the essence and characteristics of human resource management; the transition from personnel management to human resource management and the historical evolution and development of human

resource management; the problems of strategic human resource management, as well as models, theoretical concepts and systems for human resource management. The second chapter presents the leadership approach in human resource management, decomposed as leadership and power; Basic theories of leadership and leadership styles. On this basis, the doctoral student skillfully deduces characteristic features of leadership in healthcare.

The content of the literature review in the first two chapters convincingly proves the high level of knowledge of the scientific literature on the problems of human resource management and leadership and Zhecheva's ability to interpret and evaluate scientific concepts and conducted research. The summaries of the differences between personnel management and human resource management; the comparative analysis of leadership theories, as well as the comparison between transactional and transformational leadership styles according to key criteria deserve a high positive assessment.

The third chapter analyzes healthcare in Bulgaria and the European Union, with the aim of comparing the state and its problems in our country with that of other European countries. The emphasis is placed on the role of leadership in healthcare in the EU, with a focus on human resource management, with leadership approaches being seen as a tool for addressing challenges such as staff migration, staff shortages, employee mental health and improving the quality of services. At the same time, EU programs and initiatives for the development of leadership skills in the sector and their impact on patient satisfaction and system efficiency are analyzed. On this basis, the doctoral student reaches conclusions about the need to develop and implement a coordinated green policy within the European Union and at the national level and to introduce mandatory educational programs for medical specialists and implement green technologies in healthcare.

The second paragraph analyzes the trends in the development of healthcare in Bulgaria, with a focus on the uneven distribution of staff, the need for strategies for attracting and retaining staff in remote areas through incentives and professional development, improving regional coordination and equal access policies. Conclusions are drawn about the growth of costs, the role of the state, the uneven distribution of personnel, the need for investments and reforms for equal access, outlining challenges such as staff shortages and organizational weaknesses, leading to a focus on the leadership approach.

The final fourth chapter presents the results of the empirical study of human resource management in healthcare. Its three paragraphs consistently present the methodological framework of the study and the results of the assessment of the application of the leadership approach in human resource management in healthcare. These developments have allowed, in the last paragraph of the chapter, to develop and present opportunities for improving human resource management in healthcare through the application of the leadership approach.

3.Assessment of scientific results and contributions

The report on scientific contributions largely reflects the achievements of the doctoral student. Among them, I highlight the following:

- The systematization and generalization of the main theoretical concepts and statements about the essence and characteristics of human resource management have the character of further development of theoretical knowledge.
- Knowledge about the main concepts and models of leadership and leadership styles and their importance for the success of organizations in the healthcare sector has been enriched. In this regard, the characteristic features of leadership in healthcare have been established.
- A methodological contribution is the developed methodological framework for assessing leadership styles and for using the competency approach in the management of medical personnel in healthcare institutions and its application for assessing the effectiveness of leadership and the application of competency approaches in management practices.
- The results of the developed analysis of the state and development of the healthcare sector in Bulgaria and the EU have practical and applied significance.
- A contribution of a scientific and applied nature are the developed and proposed specific recommendations for improving human resource management in healthcare through the application of a leadership approach.

The abstract fully corresponds to the dissertation and reflects the achieved results in a synthesized form.

On the topic of the dissertation, the doctoral student has presented three independent publications. Two articles were published in the journal "Pirin book leaves" issue XV and one in the Yearbook of the College of Tourism, issue 3 of 2024.

Conclusion

The presented positive aspects and contributing moments contained in the dissertation work on the topic "Opportunities for improving the process of human resource management in healthcare through the application of a leadership approach" give me sufficient grounds for the summarized conclusion that the dissertation:

- is a completed scientific study on a significant and complex problem - improving human resource management in healthcare, which proves the author's capabilities and acquired skills to conduct independent scientific research on significant current problems of social practice;
- contains significant results and scientific contributions that enrich knowledge and have practical and applied significance.

All this gives me reason to recommend to the esteemed members of the scientific jury that we positively evaluate the dissertation work of Ekaterina Vasileva Zhecheva and vote for her to be awarded the educational and scientific degree of "doctor" in the scientific specialty Organization and management outside the sphere of material production (socio-cultural sphere).

14.03.2026

Member of the scientific jury:

(Prof.D.Sc.Econ. Julia Doitchinova)